

Bryssel den 18.12.2020
COM(2020) 846 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**Rekommendationer till medlemsstaterna vad gäller deras strategiska planer för den
gemensamma jordbrukspolitiken**

{SWD(2020) 367 final} - {SWD(2020) 368 final} - {SWD(2020) 369 final} -
{SWD(2020) 370 final} - {SWD(2020) 371 final} - {SWD(2020) 372 final} -
{SWD(2020) 373 final} - {SWD(2020) 374 final} - {SWD(2020) 375 final} -
{SWD(2020) 376 final} - {SWD(2020) 377 final} - {SWD(2020) 379 final} -
{SWD(2020) 384 final} - {SWD(2020) 385 final} - {SWD(2020) 386 final} -
{SWD(2020) 387 final} - {SWD(2020) 388 final} - {SWD(2020) 389 final} -
{SWD(2020) 390 final} - {SWD(2020) 391 final} - {SWD(2020) 392 final} -
{SWD(2020) 393 final} - {SWD(2020) 394 final} - {SWD(2020) 395 final} -
{SWD(2020) 396 final} - {SWD(2020) 397 final} - {SWD(2020) 398 final}

INNEHÅLL

1.	FRÅN DEN EUROPEISKA GRÖNA GIVEN TILL DE STRATEGISKA GJP-PLANERNA.....	2
2.	REKOMMENDATIONER FÖR DE STRATEGISKA GJP-PLANERNA	4
2.1.	Främjande av en smart, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor för livsmedelstryggheten	4
2.2.	Stödja miljövard och klimatåtgärder och bidra till unionens miljö- och klimatrelaterade mål	7
2.3.	Förstärkning av den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden och hantering av samhällsproblem	12
2.4.	Främjande och utbyte av kunskap, innovation och digitalisering inom jordbruket och landsbygdsområden.....	15
3.	MOT ÄNDAMÅLSENLIGA STRATEGISKA GJP-PLANER.....	17
3.1.	Integrering av den europeiska gröna given de strategiska GJP-planerna.....	17
3.2.	Utarbetande av effektiva strategiska GJP-planer	17
3.3.	Förstärkning av partnerskapsprincipen.....	18

1. FRÅN DEN EUROPEISKA GRÖNA GIVEN TILL DE STRATEGISKA GJP-PLANERNA

Den **europiska gröna given** stakar ut vägen för att göra Europa till den första klimatneutrala världsdelen senast 2050. Den innehåller en ny och hållbar tillväxtstrategi för alla som ska stimulera ekonomin, förbättra hälsa och livskvalitet, värna naturen, samtidigt som ingen lämnas utanför. För att komma framåt i den här riktningen antog Europeiska kommissionen 2020 **Från jord till bord-strategin**¹ och **EU:s strategi för biologisk mångfald 2030**² samt **klimatmålsplanen för 2030**. Dessa viktiga strategiska dokument behandlar på ett övergripande sätt utmaningarna med att skapa hållbara livsmedelssystem, erkänner det oupplösliga sambandet mellan friska människor, friska samhällen och en frisk planet och syftar till att underlätta övergången till hälsosammare och hållbara kostvanor och göra framsteg för att ge naturen större plats i våra liv.

I detta sammanhang kommer den **gemensamma jordbrukspolitiken (GJP)** att vara avgörande för att hantera övergången till ett hållbart livsmedelssystem och stärka de europeiska jordbrukarnas insatser för att bidra till EU:s klimatmål och skydda miljön. Framtida **strategiska GJP-planer**, som utarbetas av medlemsstaterna och antas av kommissionen efter en noggrann bedömning, kommer att omsätta GJP-instrumenten i praktiken (direktstöd, landsbygdsutveckling och sektorsspecifika interventioner) och **uppfylla målen för den gemensamma jordbrukspolitiken och ambitionen i den europeiska gröna given med sina detaljerade strategier på ett heltäckande sätt**.³

I maj 2020 åtog sig kommissionen att utfärda **rekommendationer till varje medlemsstat om de nio specifika målen i den gemensamma jordbrukspolitiken**, innan de formellt lämnar in utkastet till de strategiska planerna, där särskild uppmärksamhet ska ägnas åt **målen i den gröna given** samt målen i *Från jord till bord-strategin och strategin för biologisk mångfald 2030*⁴. I sina slutsatser om *Från jord till bord-strategin* såg Europeiska unionens råd fram emot framläggandet av dessa rekommendationer och ansåg att de *kan tjäna som ytterligare vägledning vid utarbetandet av de strategiska planerna*⁵.

Kommissionen har på grundval av de senaste tillgängliga uppgifterna analyserat situationen i de olika medlemsstaterna med avseende på de nio specifika målen i den framtida gemensamma jordbrukspolitiken och det övergripande målet om kunskap, innovation och digitalisering, med beaktande av ytterligare information från medlemsstaterna. Denna analys omfattar också en bedömning av situationen i varje medlemsstat mot bakgrund av deras bidrag till **målen och ambitionerna i den europeiska gröna given** vad gäller användning av och risker med bekämpningsmedel, försäljning av antimikrobiella medel, näringsämnesförluster (minska överanvändning av gödselmedel), arealer med ekologiskt jordbruk, landskapselement med hög mångfald på jordbruksmark och tillgång till snabbt bredband i landsbygdsområden.

På grundval av denna analys har kommissionen utarbetat **rekommendationer för de 27 medlemsstaterna** som offentliggörs i form av 27 arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer detta meddelande. Rekommendationerna syftar till att visa vilken inriktning som de strategiska GJP-planerna måste ha när det gäller genomförandet

¹ COM(2020) 381.

² COM(2020) 380.

³ Se [SWD\(2020\) 93 final](#), *Analysis of links between CAP Reform and Green Deal*.

⁴ Se fotnot 1.

⁵ Rådets slutsatser om *Från jord till bord-strategin*, antagna den 19 oktober 2020 (12099/20).

av de specifika målen i den gemensamma jordbrukspolitiken för att gemensamt bidra till att uppnå målen i den gröna given. Samtidigt som den föreslagna flexibiliteten för medlemsstaterna behålls i genomförandet av den nya politiska ramen tar dessa rekommendationer upp centrala strategiska frågor som varje medlemsstat snabbt måste ta itu med, och ger vägledning om hur de ska hanteras i de strategiska GJP-planerna.

Den metod som kommissionen fastställde för urvalet av relevanta rekommendationer siktade på ett **begränsat antal rekommendationer för varje medlemsstat** så att de viktigaste prioriteringarna lätt skulle kunna identifieras i varje enskilt fall. För de politikområden som är mer relevanta när det gäller att uppnå ambitionen i den europeiska gröna given har kommissionen dessutom bedömt situationen i varje medlemsstat⁶ mot bakgrund av EU:s mål och har därvid beaktat de insatser som krävs för att bidra till den gemensamma ambitionen.

I rekommendationerna skiljer man mellan de insatser som medlemsstaterna måste göra och framhåller de ekonomiska, miljömässiga och sociala dimensionerna av hållbarhet i syfte att uppmuntra innovativa tillvägagångssätt för att garantera att de framtida GJP-planerna erbjuder effektiva lösningar på kommande utmaningar på ett integrerat och territoriellt balanserat sätt. Medlemsstater som redan presterar väl inom områden som ekologiskt jordbruk eller djurskydd uppmuntras att fortsätta i samma positiva riktning.

Rekommendationerna riktas till medlemsstaterna inom ramen för en **strukturerad dialog**. Tillsammans med andra relevanta överväganden kommer kommissionen att använda dem i sin bedömning av de strategiska GJP-planerna när de har lämnats in formellt av medlemsstaterna, på grundval av de kriterier som anges i artikel 106 i utkastet till förordning om strategiska GJP-planer. Kommissionen kommer att framföra synpunkter till medlemsstaterna som en del av godkännandet av deras strategiska GJP-planer. Vid tidpunkten för godkännande och ändring av de strategiska GJP-planerna kommer kommissionen att kontrollera den övergripande överensstämmelsen mellan planerna och målen i den gröna given.

⁶ De uppgifter som använts för denna bedömning finns i bilagorna till detta meddelande: I bilaga I redovisas referensvärden för de kvantifierade målen i den gröna given (enligt definitionen i strategin Från jord till bord och strategin för biologisk mångfald). I bilaga II redovisas utvecklingen av växthusgasutsläpp från jordbruk och markanvändning, förändrad markanvändning samt skogsbruk i EU.

2. REKOMMENDATIONER FÖR DE STRATEGISKA GJP-PLANERNA

Detta avsnitt innehåller en sammanfattning av rekommendationerna till medlemsstaterna om de allmänna mål som fastställs i förslaget till förordning om strategiska GJP-planer vad gäller ekonomiska, miljömässiga och sociala utmaningar för jordbruket, livsmedel och landsbygdsområden samt med avseende på kunskap, innovation och digitalisering⁷. Det redovisar också ytterligare aspekter för alla medlemsstater som är viktiga för utarbetandet av de strategiska GJP-planerna.

2.1. Främjande av en smart, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor för livsmedelstryggheten

Viktiga siffror för EU:s jordbruk och landsbygdsområden

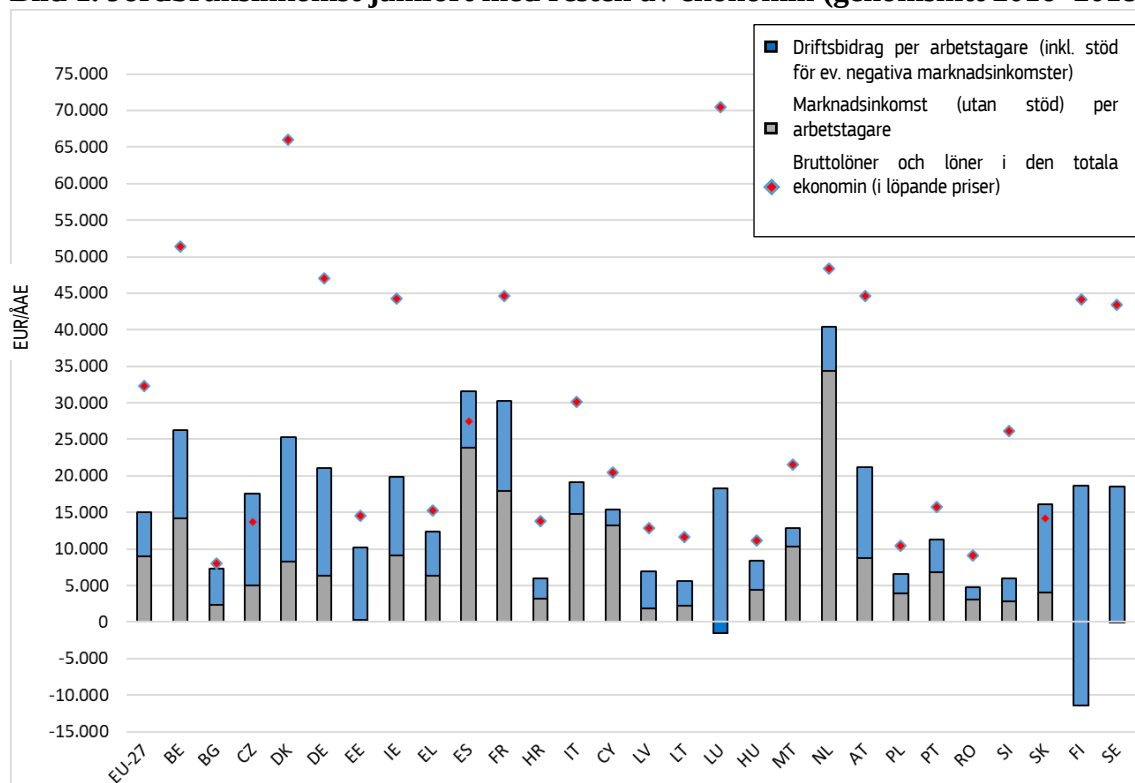
- 10,3 miljoner jordbruksföretag med verksamhet på 157 miljoner hektar (38 % av EU:s landareal), som sysselsätter 8,8 miljoner människor på heltid (2016, 2019)
- 403 miljarder euro i total jordbruksproduktion (2018), som ger ett handelsöverskott på 60 miljarder euro för jordbruksbaserade livsmedel (2019)
- 6,2 miljoner jordbruksföretag får direktstöd (2018); 80 % av utbetalningarna går till 20 % av stödmottagarna
- Jordbruksinkomsterna i EU motsvarar 47 % av bruttolönerna i EU:s ekonomi (2017)

Såsom påpekas i Från jord till bord-strategin krävs en ekonomiskt livskraftig och motståndskraftig jordbrukssektor i EU för att få till stånd den påskyndade omställning av jordbruksproduktionen som är nödvändig för att kunna skapa hållbara livsmedelssystem. Analysen visar att trots skillnaderna mellan medlemsstaterna måste vissa centrala ekonomiska utmaningar hanteras i de flesta medlemsstater för att påskynda den gröna omställningen för det europeiska jordbruket och skapa **nya affärsmöjligheter**. Jordbrukarnas förmåga att utnyttja sådana möjligheter kommer i hög grad att bero på jordbruksföretagets ekonomiska hållbarhet.

Jordbruksinkomsterna är fortfarande låga och ligger under genomsnittet för resten av ekonomin i nästan samtliga medlemsstater, trots den konsolidering av jordbruksföretagen som har pågått i flera årtionden. Nivån på jordbruksinkomsterna varierar avsevärt mellan regioner, företagsstorlek och sektorer. Två frågor återkommer dock ofta i medlemsstaterna. Den första gäller behovet av att ta itu med inkomsterna för små och medelstora familjejordbruk och jordbruk som är belägna i områden med naturliga begränsningar. Den andra gäller att stora svängningar i inkomsterna förväntas kvarstå på kort och medellång sikt, främst på grund av marknadernas öppenhet och ökande klimatdrivna extrema väderhändelser.

⁷ Rekommendationerna är organiserade i enlighet med de nio specifika mål som föreslås i artikel 6 i förslaget till förordning om strategiska GJP-planer (COM(2018) 392 final). Dessa mål rör de ekonomiska, miljömässiga och sociala dimensionerna av hållbarhet, vilket återspeglas i de allmänna målen i artikel 5 i ovannämnda lagstiftningsförslag. Dessutom ägnas särskild uppmärksamhet åt det övergripande målet om kunskap, innovation och digitalisering.

Bild 1. Jordbruksinkomst jämfört med resten av ekonomin (genomsnitt 2016–2018)⁸

Anmärkning: inkomstindikator = jordbrukets nettoinkomst + löner. Driftsbidragen täcker inte bara direktstöd utan också alla bidrag till landsbygdsutveckling, utom investeringsstöd. Driftsbidragen täcker också möjliga nationella stöd och tillägg. Källa: Europeiska kommissionen⁹.

En annan utmaning är den långsamma tillväxten, och i vissa fall till och med stagnationen, för **jordbruksproduktiviteten** i många medlemsstater. Detta förvärras ytterligare av att kostnaderna är höga inom vissa sektorer – särskilt för arbetskraft och mark. Produktivitetstillväxt är avgörande för att kunna upprätthålla konkurrenskraften och öka jordbruksinkomsterna, samtidigt som vederbörlig hänsyn måste tas till positiv inverkan på miljön och klimatet. Det är därför ytterst viktigt att villkoren för att främja innovation och en hög utbildnings- och investeringsnivå inom jordbruket upprätthålls och förbättras (särskilt med tanke på de miljöutmaningar som redovisas i nästa avsnitt).

Slutligen kommer sektorns ekonomiska hållbarhet också att bero på jordbrukarnas förmåga att skapa och **ta vara på en större andel av mervärdet i livsmedelskedjan**. Samarbete mellan jordbrukare kan ge stordriftsfördelar och stärka deras förhandlingsposition i livsmedelskedjan. Inom vissa sektorer och i vissa medlemsstater är jordbrukarna ovilliga att delta i vertikal integration eller fördjupat samarbete, t.ex. i producentorganisationer eller kooperativ.

⁸ För LU, FI och SE är ”marknadsinkomsten”, dvs. den inkomst som genereras av jordbruksverksamhet utan att offentligt stöd medräknas, negativ. Detta innebär att försäljningsintäkterna i genomsnitt inte täcker produktionskostnaderna. I dessa fall täcker driftsbidrag denna negativa marknadsinkomst och utgör jordbruksföretagets nettoinkomst.

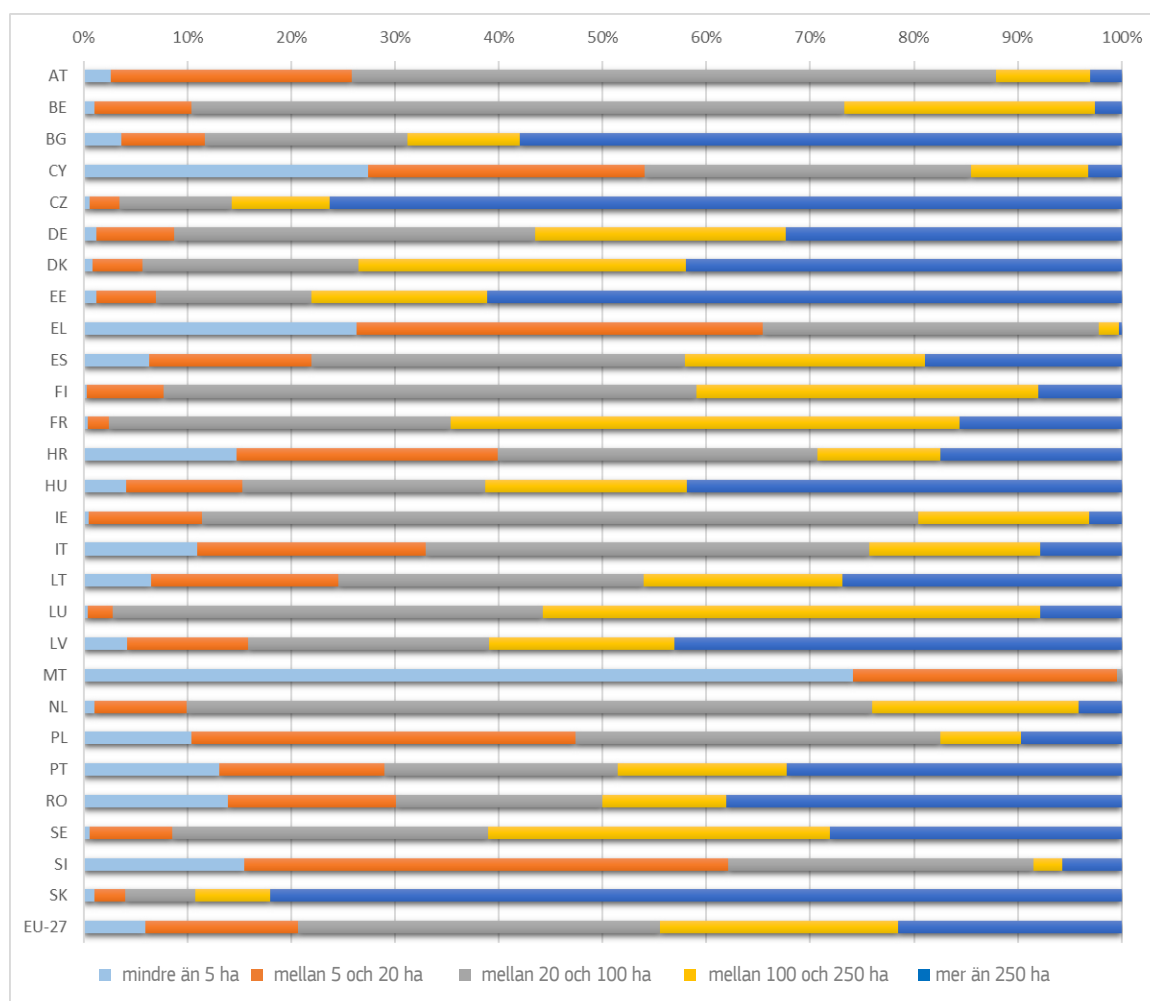
⁹ Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling. *GJP-kontextindikator C.25 Jordbrukets faktorinkomst och GJP-kontextindikator C.26 Jordbrukets företagsinkomst*. Inkomst baserad på Eurostat [aact_eaa04], [aact_ali01] och [aact_eaa06], där arbetstagarnas ersättning läggs till företagsinkomsten och divideras med det totala antalet årsarbetsenheter. Anmärkning: uppskattade uppgifter för 2019. Den genomsnittliga lönen i ekonomin baserad på Eurostat-uppgifter om tusen arbetade timmar enligt inhemskt begrepp för arbetstagare [nama_10_a10_e] och Eurostat-uppgifter om löner [nama_10_a10]. Försiktighet bör iaktas vid jämförelsen av absoluta nivåer av jordbrukets faktorinkomst per årsarbetsenhet, eftersom de påverkas av olika beräkningar beroende på nationella regler och inte är särskilt utformade för att vara jämförbara mellan olika länder.

Nästa steg

För att övervinna dessa utmaningar och fortsätta omställningen till ett hållbart och motståndskraftigt jordbruk bör GJP-åtgärderna inriktas på att **omvandla och modernisera jordbruket**, förbättra värdet, kvaliteten och hållbarheten hos jordbruksprodukter och biobaserade produkter och ge incitament till samarbete mellan jordbrukare i livsmedelskedjan. Det är mycket viktigt att bygga upp hållbarhet och motståndskraft mot hot kopplade till ekonomi, klimat och biologisk mångfald, eftersom jordbrukarnas framtida avkastning till stor del är beroende av deras förmåga att hantera ett föränderligt klimat och av sunda naturresurser. Under covid-19-pandemin har EU:s jordbruksbaserade livsmedelssystem försett Europas invånare med säkra livsmedel av hög kvalitet, trots att det har utsatts för påfrestningar och ställts inför utmaningar. En närmare granskning av motståndskraften i EU:s livsmedelssystem, och i synnerhet EU:s jordbruk, planeras dock i den kommande beredskapsplanen för att säkerställa livsmedelsförsörjning och livsmedelstrygghet.

I de flesta medlemsstater finns det ett behov av att gå mot ett **rättvisare och mer riktat system med direktstöd**. Medlemsstaterna bör tillgodose de små och medelstora jordbruksföretagens behov bättre och minska inkomstklyftorna mellan företag av olika storlek genom de mekanismer som möjliggör en effektiv omfördelning, t.ex. stödtak, minskning av stöd, och särskilt genom kompletterande omfördelningsinkomststöd för hållbarhet. Ett rättvist stöd kommer också att innebära betydande framsteg i den interna konvergensprocessen i vissa medlemsstater. Stöd bör också användas för att möta jordbruksföretagens behov i vissa områden, t.ex. områden med naturliga begränsningar.

Bild 2. Andel av direktstöd per företagsstorlek – budgetåret 2019

Samtidigt finns det ett behov av att uppmuntra och underlätta jordbrukarnas användning av **riskhanteringsinstrument**, stödja **investeringar i innovativa lösningar** (t.ex. optimera tillvaratagandet av jordbruksprodukter och produktionsfaktorer i den cirkulära biobaserade ekonomin) och förbättra **tillgången till finansiering**, där möjligheterna inom landsbygdsutvecklingspolitiken används på ett effektivare sätt.

Slutligen måste insatserna för att utveckla och stärka **producentsamarbetet** fortsätta, bl.a. genom de nya verktygen i de framtida **sektorsspecifika programmen**, samtidigt som insatserna för att förbättra insynen i leveranskedjan stärks. Dessutom kan potentialen för en ökning av jordbruksprodukternas mervärde också utnyttjas genom EU:s **kvalitetsordningar**, särskilt mot bakgrund av konsumenternas ökade medvetenhet och efterfrågan på hälsosammare och hållbarare produkter och produktionsmetoder.

Alla dessa verktyg kan genom en rad olika tillvägagångssätt och kombinationer garantera en förbättring av jordbruksföretagens inkomster och livskraftighet och samtidigt säkerställa hållbar resursanvändning och ett tillfredsställande svar på de utmaningar som följer av klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald. De nya strategiska GJP-planerna kommer att göra det möjligt för medlemsstaterna att anpassa verktygen efter de specifika förhållanden som råder inom respektive jordbrukssektor (olika jordbruksstrukturer och mark- och klimatförhållanden), samtidigt som lika villkor garanteras.

2.2. Stödja miljövård och klimatåtgärder och bidra till unionens miljö- och klimatrelaterade mål

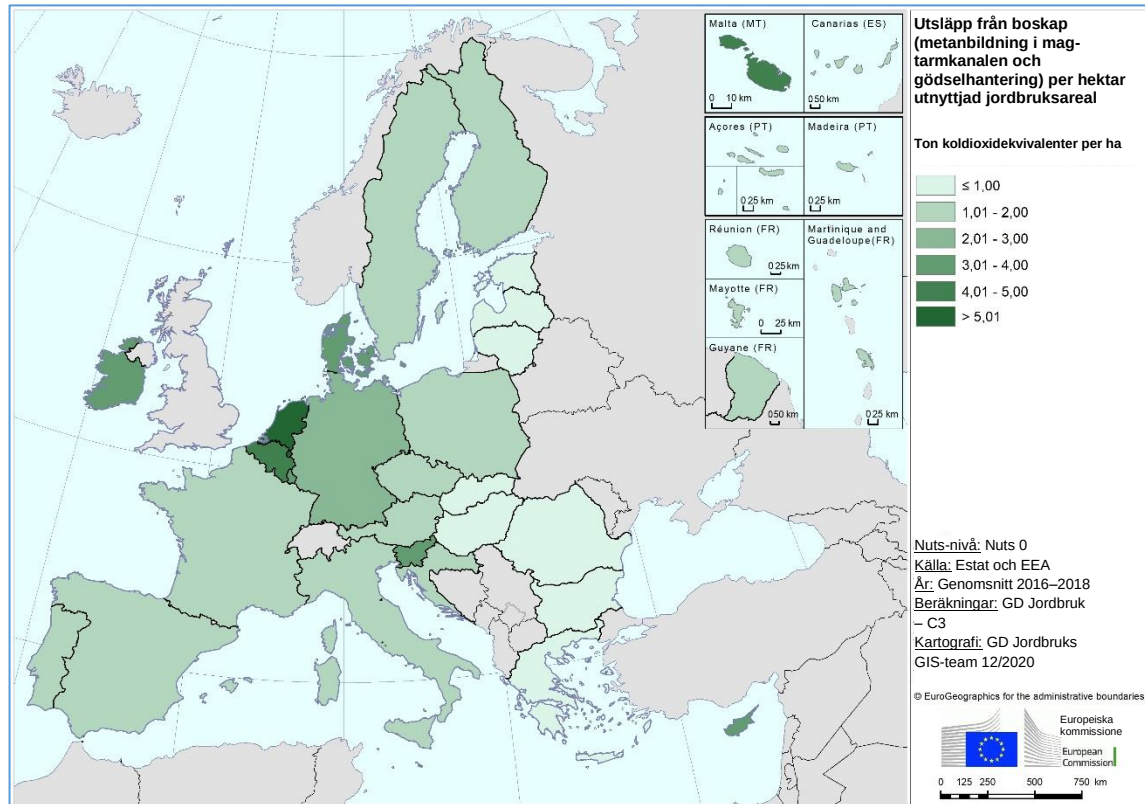
Viktiga siffror för EU:s jordbruk och landsbygdsområden

- 8 % av EU:s jordbruksmark odlas ekologiskt (2018)
- 10,1 % av EU:s växthusgasutsläpp kommer från jordbruket (2018)
- 13,3 % av övervakningsstationerna för grundvatten har nitrathalter som överskrider 50 mg per liter (2012–2015)
- 12 % av de delvis naturliga livsmiljöer som är beroende av jordbruksverksamhet bedöms ha god status (2013–2018)

EU:s jordbrukssektor (och i viss mån skogssektorn) fortsätter att ställas inför och ge upphov till stora miljö- och klimatutmaningar.

Även om unionen har fastställt mer ambitiösa minskningsmål för framtiden har minskningen av **växthusgasutsläppen** från EU:s jordbruk stagnerat under de senaste åren, och till och med ökat i vissa medlemsstater – antingen från djurhållning eller från markförvaltning. **Kolbindningen** i mark och skogar har också minskat under de senaste åren och det finns en stor risk för kolförluster från vissa typer av mark (särskilt torvmarker). Produktionen av **förnybar energi** från jord- och skogsbruket ökar, vilket delvis också ökar konkurrensen om jordbruksmark och jordbruksproduktion, men detta varierar kraftigt mellan medlemsstaterna. Det finns också stor outnyttjad potential för **energieffektivitet** inom jordbruket.

Karta 1. Växthusgasutsläpp från boskap och metanbildning i mag-tarmkanalen per produktionsfaktor i EU

Samtidigt fortskrider **klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald**, och jordbruket är ytterst utsatt för dess effekter (missväxt och skogsdöd på grund av torka, stormar, översvämningar, skadegörare eller sjukdomsutbrott) och ställs inför allt större klimat- och miljörelaterade risker. EU:s länder blir allt mer medvetna om behovet av att inte bara motverka utan också **anpassa sig** till klimatförändringarna och vända förlusten av biologisk mångfald. Brådskande insatser krävs på detta område.

Skogsarealen i EU ökar och i dag täcker skogarna 45 % av EU:s totala landareal, men de står under allt större påfrestningar till följd av klimatförändringarna. Andra påfrestningar kommer från utflyttning från landsbygden, bristande förvaltning och fragmentering på grund av förändrad markanvändning, ökad förvaltningsintensitet på grund av ökad efterfrågan på trä, skogsprodukter och energi, infrastrukturutveckling, urbanisering och markexploatering. Det finns ett behov av att öka de europeiska skogarnas kvantitet och kvalitet med tanke på deras centrala roll för den biologiska mångfalden, för koldioxidneutralitet senast 2050 och för bioekonomin.

Trots de betydande förbättringar som noterats under de senaste åren¹⁰ kvarstår helt klart utmaningar när det gäller **förvaltningen av naturresurser**. Jordbruket är en stor utsläppskälla för **ammoniak** – en gas som är en särskilt skadlig luftförorening och bidrar

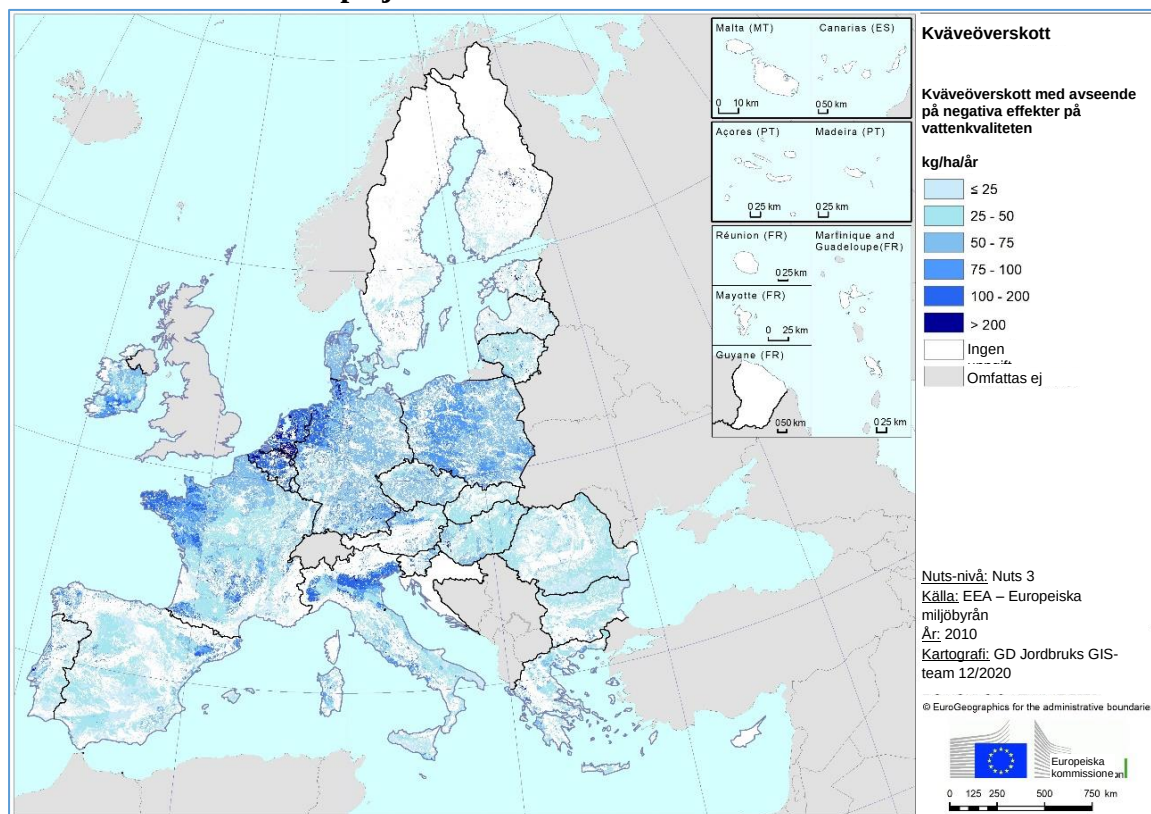
¹⁰ Exempelvis har ammoniakutsläppen minskat med 26 % från 1990 till 2018 (Källa: EEA) och den uppskattade jorderosionen orsakad av vatten har minskat med i genomsnitt 9,5 % i EU det senaste årtiondet, och med 20 % för åkermark (Källa: Panagos, m.fl., 2015, <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2015.08.012>). Nitrat- och fosfathalten i floder i EU minskade med 9 % respektive 17 % under perioden 2006–2016 (genomsnittet för 3 år) (Källa: EEA). Samtidigt minskade användningen av kväve- och fosforgödselmedel något under perioden 2008–2018 (Eurostat [\(aei_fm_usefert\)](#)).

till partikelföroreningar även i stadsområden – och utsläppen ökar i vissa medlemsstater och överskrider i vissa fall de lagstadgade gränsvärdena.

Vissa markförvaltningsmetoder och förändringar av marktäcket utsätter markens hälsa och kvalitet för stora påfrestningar. EU:s **jordbruksmark** försämras alltmer av erosion, kompaktering, föroreningar, försaltning, ökenspridning och förlust av organiskt material och biologisk mångfald, även om detta inte alltid är lika allvarligt överallt. Sådana försämringsprocesser leder också till betydande förluster av jordbruksavkastningen.

Trots vissa framsteg fortsätter **nitratföroreningarna** från jordbruket att vara en av de största belastningarna på vattenmiljön. I många regioner orsakar alltför stor spridning av kväve och fosfor från stallgödsel och oorganiska gödselmedel (liksom bekämpningsmedel) problem när det gäller vattenförorening, biologisk mångfald och luftkvalitet. Även om situationen i vissa medlemsstater på det hela taget är acceptabel, finns det många områden där kvaliteten är dålig. Allt fler medlemsstater lider av **vattenbrist**, som ofta orsakas av överdrivet uttag av vatten för jordbruket. Klimatförändringarna kommer att ytterligare förvärra problemet med vattentillgången i många regioner.

Karta 2. Kvävetillförsel på jordbruksmark i EU

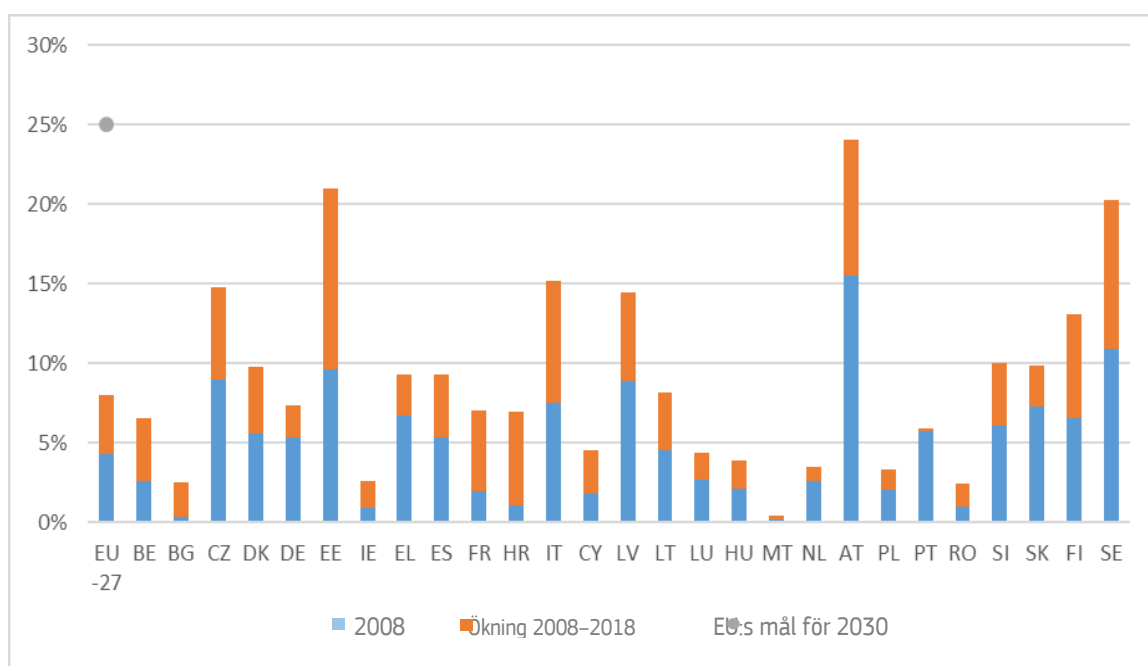

Källa: EEA (2019)¹¹.

¹¹ De Vries, W., P.F.A.M. Römkens, J. Kros, J.C Voogd, G. Louwagie och L Schulte-Uebbing, 2019a. *Impacts of nutrients and heavy metals in European agriculture. Current and critical inputs in view of air, soil and water quality*. ETC/ULS-rapport (i press). Kväveöverskottet i EU-27 för år 2010 beräknades som den totala kvävetillförseln från gödselmedel, stallgödsel, behandlat avloppsslam (s.k. biosolids), kvävefixerande grödor och kvävedeposition, minus upptaget av kväve med modellen INTEGRATOR. Överskridandena av kritisk kvävetillförsel på jordbruksmark i EU-27 för 2010 beräknades som den totala kvävetillförseln från gödselmedel, stallgödsel, kvävefixerande grödor och kvävedeposition, minus den kritiska kvävetillförseln med avseende på de negativa effekterna på

Vad gäller den **stora förlusten av biologisk mångfald på jordbruksarealer** pekar **bevis** på en fortsatt nedgång i EU av **fågelarter i jordbrukslandskap, pollinatörer** (viktiga för ekosystemtjänster) och **statusen för livsmiljöer i jordbrukslandskap**. Vissa livsmiljöer som till stor del formats av jordbruk är av avgörande betydelse för vilda djur. Problemen härrör från den höga intensiteten i jordbruket¹² eller från otillräcklig förvaltning eller nedläggning av jordbruksmark. Intensifierat jordbruk och konsolidering av jordbruksmark har i allt högre grad bidragit till förlust av en mycket betydande andel värdefulla **landskapselement** (t.ex. häckar, ängsremсор, dammar, terrasser) samt mark i träda och extensivt förvaltd gräsmark eller våtmark, som brukade karaktärisera jordbrukslandskapen. När det gäller den ökande användningen av agroekologiska metoder som bidrar till att skydda miljön har jordbrukare i vissa medlemsstater entusiastiskt anammat **ekologiskt jordbruk**, men i andra medlemsstater är användningen av sådana metoder fortfarande mycket låg.

Bild 3. Ekologiskt jordbruk i EU:s medlemsstater (andel utnyttjad jordbruksareal som helt ställts om eller står under omställning till ekologiskt jordbruk)

Källa: Eurostat [[org_cropar_h1](#)] och [[org_cropar](#)]¹³.

Nästa steg

Generellt sett består lösningarna på många av dessa utmaningar av ett **smartare, mer precist och hållbart jordbruk**, som i högre grad bygger på kunskap och (digital) teknik för att gemensamt producera mer privata varor och miljömässiga kollektiva nyttigheter med lägre användning av insatsvaror och negativa externa effekter.

Detta bör bl.a. innefatta bättre **hantering av näringsämnen** och ökade synergier mellan boskaps-, gröd- och skogssektorn (gynnsamt för begränsning av klimatförändringar samt för luftkvalitet och biologisk mångfald), mer precis och därmed **minskad användning**

vattenkvaliteten. Den kritiska kvävetillförseln baserades på en kritisk kvävekoncentration i avrinning till ytvatten på 2,5 mg kväve/liter.

¹² Utöver effekterna av klimatförändringar, invasiva arter, överutvinning av naturresurser, föroreningar osv.

¹³ Europeiska kommissionen. *GJP-kontextindikator C.19 Jordbruksareal som används för ekologiskt jordbruk*. Baserat på Eurostat [[org_cropar_h1](#)] i kombination med [[apro_cpsh1](#)] samt [[org_cropar](#)]. Uppgifter för Kroatien avser år 2019.

av **växtskyddsmedel** samt utveckling av alternativa växtskyddsmetoder, förbättrad **djurhållnings- och gödselhantering** (med fokus på metanbildning i mag-tarmkanalen för att minska metanutsläppen) och **effektiva bevattningsmetoder** (vilket kan minska utnyttjandet av knappa vattenresurser om det genomförs på rätt sätt). Ett **kunskapsintensivt jordbruk** kan också aktivt stödja skapandet och bibehållandet av livsmiljöer – t.ex. genom lämpligt **växelskifte** innefattande baljväxter. **Skapande och bevarande av landskapstyper och landskapselement med hög mångfald** på jordbruksarealer är viktigt för att återställa den biologiska mångfalden, vilket på lång sikt förbättrar jordbrukets produktivitet, förebygger erosion och utarmning av jorden, filtrerar luft och vatten, stöder klimatanpassning och hjälper jordbruks- och skogssektorn att förverkliga sin betydande potential som **kolsänkor**.

Många av dessa metoder kan också leda till **ekonomiska fördelar för jordbrukarna**. Återbeskogning och beskogning, med full respekt för ekologiska principer som gynnar den biologiska mångfalden, samt återställande av skog och hållbart skogsbruk kan bidra till att begränsa klimatförändringarna då detta ökar nettoupptaget av koldioxid, bevarar kollagen och tillhandahåller resurser till den cirkulära bioekonomin, samtidigt som sidovinster skapas, bl.a. för den biologiska mångfalden och anpassningen till klimatförändringar. På så sätt kan jordbrukare och skogsbrukare belönas direkt för miljö- och klimatåtgärder (däribland genom kolbindande jordbruk), vilket skapar nya affärsmöjligheter för landsbygdsområdena. Införande av energi- och resurseffektiva åtgärder, såsom främjande av energibesparingar på jordbruksföretag och småskalig teknik för förnybar energi, kan också stödja jordbrukssektorn. En **lång rad GJP-verktyg** kan bidra till att omsätta dessa åtgärder i praktiken, i synergi med annan EU-politik och nationell politik och lagstiftning som rör miljö, klimat och energi. Dessa verktyg innefattar inte bara olika typer av **arealbaserat miljöstöd** – bl.a. de nya miljösystemen, tillsammans med långvariga utbetalningar i GJP-pelare II – utan också **villkorlighet** och stöd till **kunskapsutveckling, investeringar, innovation och samarbete**.

Medlemsstaterna kommer att fastställa det faktiska innehållet i miljö- och klimatåtgärder genom grundläggande krav, miljösystem och landsbygdsutvecklingsstöd. Tillsammans utgör de den s.k. gröna arkitekturen. Utifrån lämplig planering och tidigare prestation måste medlemsstaterna välja och kombinera dessa olika GJP-verktyg för att uppnå tydliga miljö- och klimatresultat.

Ruta 1. Exempel på möjliga miljösystem

Kommissionen har identifierat **exempel på möjliga miljösystem som kan stödja medlemsstaterna** på vägen mot effektiva strategiska GJP-planer. De ligger i linje med Från jord till bord-strategin och EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 och har potential att bidra till flera av deras mål, utan att det påverkar framtida regler på detta område. Medlemsstaterna kan använda miljösystemen för att exempelvis stödja följande jordbruksmetoder:

- **Trädjordbruk** genom att stödja jordbrukare att t.ex. hålla en minsta trädthet på skiften eller vårda träd på ett sätt som maximerar nyttan för fåglar och insekter.
- **Agroekologi** genom att stödja jordbrukare att t.ex. använda naturliga ämnen som växtskyddsmedel eller tillämpa odlingssystem som går längre än de obligatoriska kraven på växtföljd. Ekologiskt jordbruk är ett exempel på agroekologi.
- **Precisionsjordbruk** genom att stödja jordbrukare att t.ex. upprätta en plan för hantering av näringsämnen som med hjälp av teknik och analys av fältdata möjliggör realtidsdata och snabba korrigeringar. Sådan teknik bidrar till att minska insatsvaror och utsläpp.

- **Kolbindning** genom att stödja jordbrukare att t.ex. inte plöga och att minska jordbearbetning (bevarande jordbruk), återväta dränerad torvmark, bevara gräsmark samt anlägga och underhålla landskapselement med hög mångfald, vilket bl.a. innefattar häckar, buffertremsor, icke-produktiva träd och dammar.

2.3. Förstärkning av den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden och hantering av samhällsproblem

Viktiga siffror för EU:s jordbruk och landsbygdsområden

- 5,1 % av EU:s driftsledare inom jordbruket är under 35 år (2016)
- BNP per capita i landsbygdsområden är 74 % av EU-genomsnittet (2014)
- 17 % minskning av harmoniserad riskindikator 1 för bekämpningsmedel (2011–2018)

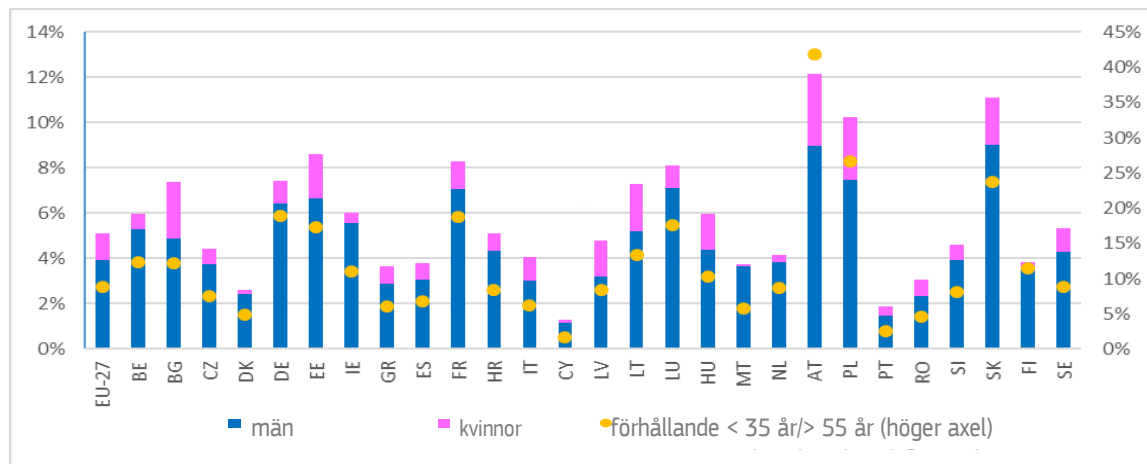
För att framgångsrikt inleda den **omställning** som beskrivs i Från jord till bord-strategin kommer det att krävas samordnade insatser och ett samordnat engagemang från aktörer i EU. Landsbygdsområden har en särskild potential i det här avseendet, eftersom de utgör hemort eller verksamhetsort för jordbrukare, skogsbrukare, företagare och konsumenter och samlar stora delar av Europas naturresurser och ekosystem. Genom att frigöra denna **potential sätter man fart på en god cirkel där nyskapade ekonomiska möjligheter leder till positiv dynamik** såsom minskad fattigdom och arbetslöshet samt bättre tillgång till tjänster **i alla delar av landsbygdssamhället**.

Det handlar om att skapa framtidsperspektiv, också för de mest utsatta områdena och samhällsgrupperna, så att människor kan dra nytta av attraktiva landsbygdsområden och – i linje med Från jord till bord-strategin – en rättvis omställning. Landsbygdsområden hyser många möjligheter, men i många delar av unionen kännetecknas de av strukturella svagheter eller outnyttjad potential. Verkligheten skiljer sig åt inom och mellan medlemsstaterna, men vissa utmaningar är återkommande. I många medlemsstater släpar landsbygdsområdena efter i fråga om inkomst per capita, till grundläggande infrastruktur och tjänster samt en ordentlig undersökning av bioekonomins potential.

Risk för fattigdom och social utestängning samt ogynnsamma anställningsvillkor och **arbetslöshet**, vilket ofta berör kvinnor, unga eller andra utsatta grupper, är också ett återkommande inslag i unionens landsbygdsområden. Detta leder till avfolkning och/eller en åldrande befolkning på landsbygden i många medlemsstater, vilket kräver effektiva lösningar för att locka unga människor, bl.a. till jordbrukssektorn.

Under det senaste årtiondet har andelen **unga jordbrukare** i den totala jordbruksbefolkningen minskat, medan andelen jordbrukare äldre än 55 år har ökat. Detta innefattar en viktig **jämställdhetsaspekt**, eftersom andelen kvinnliga unga jordbrukare är särskilt låg. **Tillgång till mark, finansiering och effektiva rådgivningstjänster** är de viktigaste utmaningarna för företagsutvecklingen.

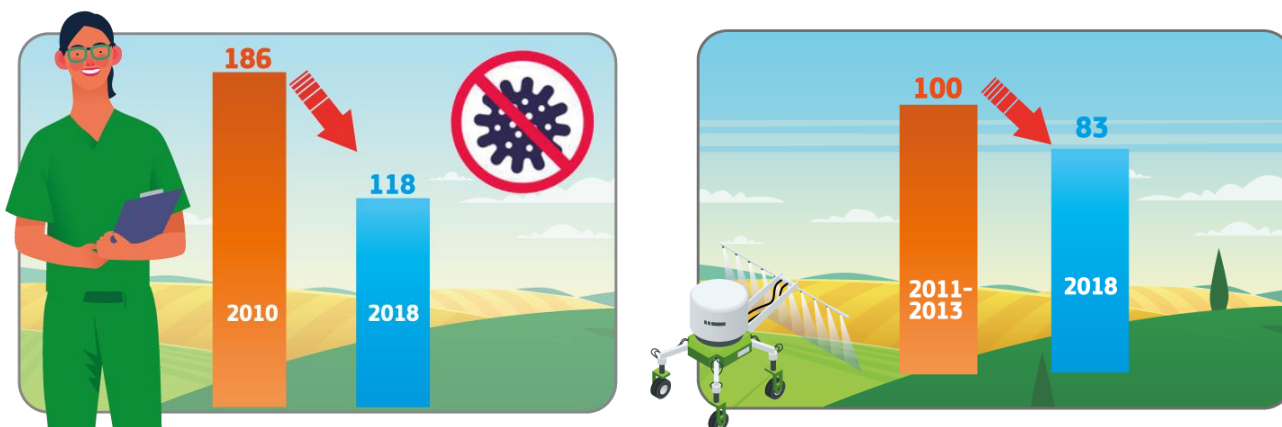
Bild 4. Unga jordbrukare i EU:s medlemsstater – andel driftsledare under 35 år 2016

Källa: Eurostat [[ef_m_farmang](#)].¹⁴

EU:s jordbruk spelar också en viktig roll när det gäller att **svara på samhällets krav på livsmedel och hälsa** i linje med Från jord till bord-strategins mål om att omvandla livsmedelssystemen i EU genom att hantera deras effekter, däribland de miljömässiga, sociala, hälsomässiga och ekonomiska effekterna. Samtidigt som framsteg gjorts på EU-nivå på många områden **är det tydligt att det kvarstår utmaningar** när det gäller att minska användningen av insatsvaror, **särskilt kemiska bekämpningsmedel, gödselmedel och antimikrobiella medel inom jordbruket, samt att förbättra djurs hälsa och välbefinnande, förbättra biosäkerheten, stärka växtskyddet mot nya skadegörare och sjukdomar, främja en hållbarare och sundare livsmedelskonsumtion (t.ex. ökad konsumtion av färsk frukt och färska grönsaker) och minska livsmedelsförluster och livsmedelsavfall.** Såsom anges i Från jord till bord-strategin är det nuvarande mönstret i EU:s livsmedelskonsumtion ohållbart, både ur hälso- och miljösynpunkt. Livsmedelsmiljön, som också påverkas av GJP-åtgärder, måste stödja en övergång till en mer växtbaserad kost, i linje med nationella kostrekommendationer, så att den bidrar till att uppnå både miljömässig hållbarhet och hälsomål.

Bild 5 och 6. Antimikrobiella medel (i mg/populationskorrektionsenhet) och

Källa: GD Jordbruk enligt Esvac, tionde Esvac-rapporten (2020)¹.

Källa: Eurostat [[aei_hri](#)]¹.

¹⁴ Europeiska kommissionen. *GJP-kontextindikator C.23 Åldersstruktur hos driftsledare inom jordbruket*. Baserat på Eurostat [[ef_m_farmang](#)].

bekämpningsmedel (HRI1) i EU

Nästa steg

För att ta itu med de olika strukturella utmaningarna och **skapa gynnsam dynamik på landsbygden** kommer det att krävas en mobilisering av en blandning av offentliga och privata resurser och initiativ, med hjälp av den gemensamma jordbrukspolitiken och andra europeiska politikområden och fonder¹⁵, inom ramen för en stödjande rättslig miljö. Riktade och integrerade investeringar i både fysiskt kapital och humankapital kommer att vara särskilt viktiga, bl.a. för att förbättra företagsklimatet, främja den cirkulära ekonomin och bioekonomin samt bevara och utveckla den infrastruktur och de tjänster som behövs för en diversifierad ekonomi. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt de territorier och berörda parter som har störst behov.

I linje med den nyligen antagna jämställdhetsstrategin¹⁶ rekommenderas alla medlemsstater att se till att deras strategiska GJP-planer innehåller riktade åtgärder för att tillgodose de särskilda behoven hos **kvinnor** inom jordbruket och på landsbygden och för att förbättra jämställdheten inom jordbrukssektorn. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt högkvalitativ barnomsorg på landsbygden och minskade klyftor mellan könen, särskilt när det gäller sysselsättning.

Medlemsstaterna måste se till att skydda **lantarbetare**, särskilt de som har otrygga anställningar, säsongarbetar eller utför odeklarerat arbete. Detta kommer att spela en viktig roll när det gäller respekten för de rättigheter som fastställs i lagstiftningen, vilket är en väsentlig del av EU:s rättvisa livsmedelssystem enligt Från jord till bord-strategin.

Insatserna för att främja generationsskiften inom jordbruket måste stödja investeringar i grundläggande infrastruktur och tjänster samt i ekonomisk diversifiering (t.ex. på jordbruksföretag eller inom bioekonomin) för att underlätta tillgången till finansiering och specifik kunskap/rådgivning för start av jordbruksföretag, åtgärda begränsningar i fråga om arv samt stödja samarbete mellan jordbrukargenerationer, inbegripet överlåtelse av gårdar. De berörda medlemsstaterna kommer också att ägna särskild uppmärksamhet åt områden med särskilda behov och sårbarheter, t.ex. de yttersta randområden som avses i artikel 349 i EUF-fördraget.

Ekonomiska möjligheter kan också uppstå genom **bättre överensstämmelse mellan jordbruksproduktionen och förändringar i konsumenternas efterfrågan**. När det gäller målet i EU:s gröna giv om att minska försäljningen av antimikrobiella medel för att bekämpa antimikrobiell resistens krävs en gemensam insats för att ytterligare minska användningen av dessa medel i ett antal medlemsstater genom instrument som främjar bästa praxis för minskad och återhållsam användning av antimikrobiella medel samt utbildning och rådgivningstjänster, tillsammans med förbättrad djurhållning, biosäkerhet samt förebyggande och kontroll av infektioner.

Dessa åtgärder kommer i sin tur också att bidra till **förbättrad djurhälsa och biosäkerhet**. För att uppnå målet att minska användningen av och riskerna med kemiska bekämpningsmedel måste merparten medlemsstater bidra genom att främja **användning av integrerat växtskydd, precisionsjordbruk och övergång till mindre farliga växtskyddsmedel**.

¹⁵ I linje med artikel 174 i EUF-fördraget.

¹⁶ COM(2020) 152 final.

Medlemsstaterna bör också göra en kraftfull insats för att **övergå till sundare och mer miljömässigt hållbara kostvanor**, i linje med nationella kostrekommendationer, och reflektera över hur deras strategiska GJP-planer kan bidra till en **sundare miljö för livsmedel** samt vara uppmärksamma på **livsmedelsförluster och matsvinn**.

2.4. Främjande och utbyte av kunskap, innovation och digitalisering inom jordbruket och landsbygdsområden

Viktiga siffror för EU:s jordbruk och landsbygdsområden

- 60 % av hushållen på landsbygden har tillgång till snabbt bredband (2019)
- 32 % av driftsledare inom jordbruket har genomgått grundläggande eller fullständig jordbruksutbildning (2016)

Kunskap och innovation spelar en viktig roll när det gäller att hjälpa jordbrukare och landsbygdssamhällen att möta dagens och morgondagens utmaningar. Forskning och innovation, digitalisering och ny teknik kommer att vara några av de viktigaste faktorerna som möjliggör omställningen till hållbarare och sundare livsmedelssystem.

EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont Europa kommer att införas för att komplettera den omfattande kunskapsbasen och pågående jordbruksforskningen. Denna kunskap är dock ofta fragmenterad och tillämpas inte effektivt i praktiken, samtidigt som jordbrukssektorn har en betydande underutnyttjad innovationskapacitet.

Medlemsstaterna bör använda de framtida strategiska GJP-planerna för att stödja Horisont Europa-programmet och dess partnerskap och uppdrag, vilket kommer att utgöra ett betydande bidrag till den europeiska gröna given. I synnerhet är uppdragen ***Caring for Soil is Caring for Life*** och ***A Climate Resilient Europe*** av stor betydelse för jordbruket och landsbygden.

Kunskaps- och innovationssystemet inom jordbruket (Akis), som är ett system för effektiva kunskapsflöden mellan aktörerna, kommer att vara avgörande när det gäller att uppnå de specifika GJP-målen och målen i den gröna given. För att tillgodose jordbrukarnas växande informationsbehov kommer alla rådgivare inom Akis och stödtjänsterna för innovation integreras så att tillämpliga forsknings- och innovationslösningar faktiskt används.

Det viktigaste instrumentet för att påskynda innovation på fältet kommer att vara det **europiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket (EIP-AGRI)**, och i synnerhet dess operativa grupper, dvs. innovativa projekt inom jordbruket och annan verksamhet med anknytning till jordbruk och landsbygdsområden (miljö, klimat, biologisk mångfald, livsmedels- och icke-livsmedelssystem osv.).

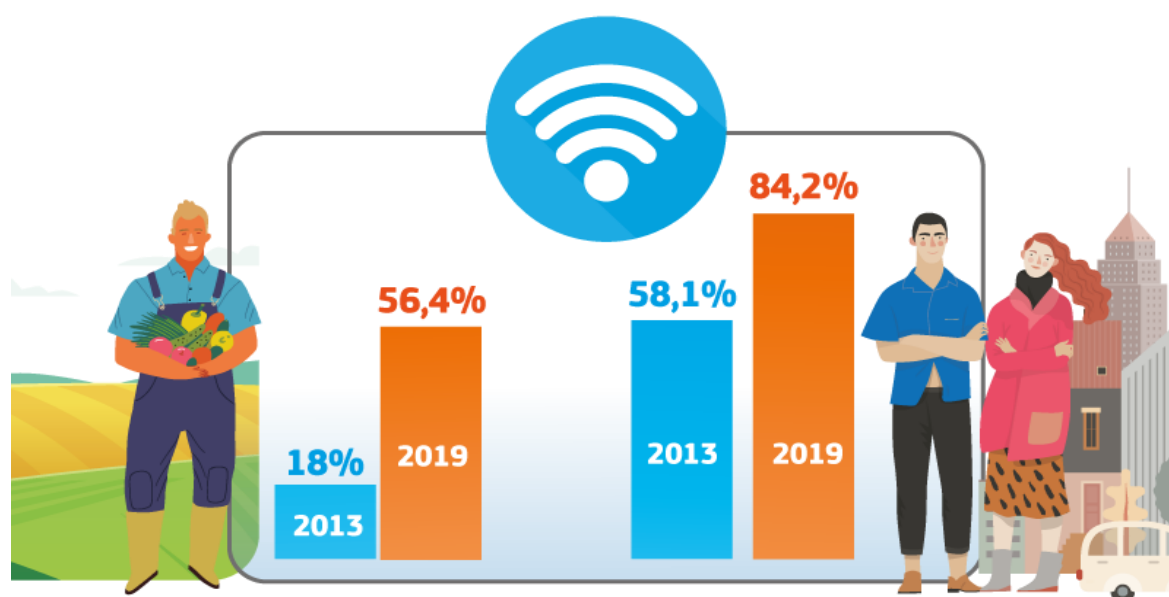
Medlemsstaterna bör **engagera sig i den digitala omställningen** inom jordbrukssektorn genom att **utnyttja EU:s tekniska kapacitet** inom digital teknik och datainfrastruktur samt satellitobservation, precisionsjordbruk, geolokaliseringstjänster, självgående jordbruksmaskiner, drönare osv. för att bättre övervaka och optimera jordbruksproduktionsprocesserna och genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken. Tillgången till **snabb och tillförlitlig internetuppkoppling i landsbygdsområden**, tillsammans med utvecklingen av digitala färdigheter, är av avgörande betydelse för att möjliggöra utvecklingen av alla framtida smarta lösningar för

jordbruk, företag och samhällen på landsbygden. Snabbt internet kommer att vara ett sätt att tillhandahålla bättre information, utbildning och hälso- och sjukvårdstjänster, och kommer också att möjliggöra generationsskiften inom jordbruket och utvecklingen av en modern landsbygdsekonomi. På detta område krävs fortfarande stora ansträngningar i ett antal medlemsstater. Smarta specialiseringsstrategier är också en viktig faktor för att frigöra landsbygdsområdenas innovationspotential.

Parallellt med detta **måste medlemsstaternas administrativa system moderniseras för att möjliggöra integrering av ett brett spektrum av digital information** och utnyttjande av digital information (genom artificiell intelligens eller dataanalys och modelleringsmetoder) för att minska kostnaderna och för att kunna bedöma politikens ändamålsenlighet samtidigt som tjänster och fördelar för befolkningen på landsbygden förbättras. Utveckling av potentialen i det **integrerade administrations- och kontrollsystemet** (Iaks) på grundval av dess nuvarande komponenter skulle kunna stödja den offentliga förvaltningens insatser på detta område. Dessa förbättringar bör hjälpa medlemsstaterna att se till att jordbrukare har tillgång till ett fastighetsregistreringssystem som gör att de kan vara säkra på att de kan ansöka om stöd för mark som de har laglig rätt till samt som säkerställer att de har tillgång till den mark som de begär stöd för.

Användningen av digital teknik är central för att öka sektorns och landsbygdens ekonomiska och miljömässiga resultat och för att modernisera och förenkla förvaltningen, kontrollerna och **prestationsrapporteringen inom den gemensamma jordbrukspolitiken**.

Bild 7. Täckning av snabbt bredband i EU – hushåll på landsbygden/nationella hushåll

Källa: Individuella Desi-indikatorer [[desi_1b1_fbbc](#)]¹⁷.

¹⁷ Europeiska kommissionen. *Index för digital ekonomi och digitalt samhälle*. Individuella Desi-indikatorer – täckning av 1b1 snabbt bredband (NGA) [[desi_1b1_fbbc](#)].

3. MOT ÄNDAMÅLSENLIGA STRATEGISKA GJP-PLANER

3.1. Integrering av den europeiska gröna given de strategiska GJP-planerna

Dessa rekommendationer är ett första steg i processen med att integrera den europeiska gröna given i de framtida strategiska GJP-planerna. Bedömningen i de olika arbetsdokumenten och de uppgifter som används för denna bedömning¹⁸ utgör en god grund på vilken medlemsstaterna kan definiera sitt potentiella bidrag till den gemensamma ambitionen på ett kvantifierat sätt.

I förslaget till förordning om de strategiska GJP-planerna anges att medlemsstaterna kommer att utarbeta en **interventionstrategi** för vart och ett av de nio specifika målen, som kommer att omfatta **mål** (på resultatindikatornivå) och de **lämpligaste interventionerna**. Värdet på dessa mål och valet och utformningen av interventionerna kommer att motiveras på grundval av **behovsbedömningen**.

Rekommendationerna (och den analys som motiverar dem) kommer att underlätta behovsbedömningen för varje specifikt mål. Samtidigt uppmanas **medlemsstaterna att fastställa uttryckliga nationella värden för de olika målen i den gröna given**.

De nationella värdena kommer att omsätta den gemensamma ambitionen i varje mål i den gröna given till specifika strävanden på nationell nivå. Dessa kvantifierade värden kommer att göra det möjligt för medlemsstaterna att förklara hur de planerar att bidra till EU:s ambition enligt den gröna given, och därmed ange en tydlig riktning för de insatser som ska göras på nationell nivå. Dessa uttryckliga nationella värden bör ta hänsyn till de ansträngningar som gjorts under de senaste åren, den nuvarande situationen och förbättringspotentialen, med beaktande av den specifika situationen i varje medlemsstat. I förekommande fall bör medlemsstaterna säkerställa samstämmighet med befintliga nationella strategier eller mål som härrör från andra planeringsinstrument och rättsliga skyldigheter. Bestämningen av de nationella värdena kommer att hjälpa medlemsstaterna vid behovsbedömningen och fastställandet av målen i den strategiska GJP-planen på resultatindikatornivå.

Europeiska kommissionen kommer att stödja medlemsstaterna i denna process inom ramen för den strukturerade dialogen innan de strategiska GJP-planerna antas formellt.

Genom att granska alla nationella värden tillsammans kommer det att bli möjligt att bedöma huruvida EU kollektivt är på väg att uppnå motsvarande mål i den gröna given. När de strategiska GJP-planerna godkänns och ändras kommer kommissionen att kontrollera den övergripande överensstämmelsen mellan medlemsstaternas värden och målen i den gröna given. Medlemsstaternas framsteg mot målen i den gröna given kommer att övervakas genom den utvärderingsram som föreslås för den framtida gemensamma jordbrukspolitiken¹⁹.

3.2. Utarbetande av effektiva strategiska GJP-planer

De framtida strategiska GJP-planerna är inte bara planeringsverktyg. De utgör grunden för en ny styrning, med stärkt samarbete mellan de olika förvaltningsnivåerna och större insyn och öppenhet gentemot det europeiska samhället. På grundval av rekommendationerna i de 27 arbetsdokumenten kommer kommissionen att stärka den

¹⁸ Se bilagorna till detta meddelande.

¹⁹ Se [SWD\(2020\) 93 final](#), *Analysis of links between CAP Reform and Green Deal*.

strukturerade dialogen med medlemsstaterna genom att ge ytterligare vägledning och intensifiera stödet till utarbetandet av de 27 strategiska GJP-planerna. Kommissionen kommer också att öka detta genom att offentligt dela med sig av lämpliga dokument om hur den planerar att bedöma de strategiska GJP-planerna²⁰.

I enlighet med artikel 94 i förslaget till förordning om strategiska GJP-planer måste behöriga **myndigheter för miljö-och klimatfrågor** vara delaktiga i utarbetandet av planens miljö- och klimataspekter.

Medlemsstaterna måste säkerställa insyn vid utarbetandet och genomförandet av de strategiska GJP-planerna. De måste se till att interventionerna grundas på **objektiva och icke-diskriminerande kriterier**, är förenliga med den inre marknaden och inte snedvrider konkurrensen. Samtidigt kommer medlemsstaterna, när de fastställer urvalskriterierna, att sträva efter att stödet riktas i enlighet med interventionens syfte, **likabehandling av sökande**, bättre utnyttjande av ekonomiska resurser och **undvikande av intressekonflikter**.

Omställningen kräver också ytterligare ansträngningar för att garantera att all politik som genomförs inom samma territorium bidrar till hållbara livsmedelssystem på ett konsekvent och integrerat sätt. Detta omfattar även förbindelser mellan landsbygd och städer och strategier för funktionella områden som behöver stärkas. Dessutom kräver exempelvis ambitionen att bevara den biologiska mångfalden på jordbruksmark att medlemsstaterna inte finansierar investeringar och jordbruksmetoder som har en negativ inverkan på miljön.

Vidare bör den strategiska GJP-planeringen säkerställa samstämmighet och komplementaritet med **andra EU-fonder** (särskilt sammanhållningspolitiken) för att undvika dubbelfinansiering och förbättra investeringarnas övergripande effektivitet. Alla EU-fonder bör fungera i full synergi och bidra till de mål som fastställts i den europeiska gröna given. Territoriella verktyg (t.ex. lokalt ledd utveckling) och gränsöverskridande samarbete bör stärkas ytterligare. Hänsyn bör också tas till de landsspecifika rekommendationer som utfärdas inom ramen för den **europeiska planeringsterminen** samt till viktiga strategiska utvecklingar såsom den **långsiktiga vision för landsbygdsområden** som ska läggas fram 2021 som en övergripande ram för utvecklingen av EU:s landsbygdsområden under de kommande årtiondena.

3.3. Förstärkning av partnerskapsprincipen

För att öka den kunskap, expertis och de synpunkter som finns att tillgå när den framtida gemensamma jordbrukspolitiken utformas och genomförs är det också viktigt att de nya strategiska GJP-planerna utarbetas enligt partnerskapsprincipen. I enlighet med artikel 94 i förslaget till förordning om strategiska GJP-planer måste medlemsstaterna upprätta de strategiska GJP-planerna på grundval av **öppna förfaranden och med deltagande av berörda parter**. Alla relevanta offentliga organ (inbegripet behöriga regionala och lokala myndigheter), näringslivets och arbetsmarknadens parter samt relevanta organ som företräder civilsamhället måste vara delaktiga i alla förberedande skeden av den framtida strategiska GJP-planen.

Det krävs fortfarande ansträngningar för att garantera att berörda parter och civilsamhället på lämpligt sätt görs delaktiga och faktiskt deltar i utformningen av de strategiska GJP-planerna. Kommissionen uppmanar alla medlemsstater att agera i detta

²⁰ Se fotnot 19.

avseende, särskilt de medlemsstater som ännu inte har inlett en öppen och transparent dialog med alla partner. Kommissionen kommer att övervaka denna process noggrant innan de strategiska GJP-planerna lämnas in.

Utifrån erfarenheterna från landsbygdsutvecklingsprogrammen för perioden 2014–2020 rekommenderar kommissionen att samtliga medlemsstater tillämpar de principer som fastställs i den **europiska uppförandekoden för partnerskap** inom ramen för ESI-fonderna²¹.

Det är avgörande att samtliga aktörer deltar i genomförandefasen, och de kommer också att spela en viktig roll i de framtida **övervakningskommittéerna**. Dessa kommittéer sätts upp i förväg och bör spela en roll redan i slutförandet av utkastet till de strategiska GJP-planerna innan de läggs fram för kommissionen. Ett välfungerande nationellt GJP-nätverk kan öka de strategiska GJP-planernas bidrag till att uppnå målen ambitionerna i den gröna given. GJP-nätverket bör bl.a. ha en underlättande och stödjande funktion, t.ex. som kontaktpunkt mellan forsknings- och innovationsgrupper och jordbrukare inom Akis, och främja synergier mellan den gemensamma jordbrukspolitiken och det europeiska forskningsområdet samt regionalt samarbete inom plattformen för smart specialisering för jordbruksbaserade livsmedel.

²¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 240/2014 av den 7 januari 2014 om den europeiska uppförandekoden för partnerskap inom ramen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna.